

2. Где е този роден край.

Родината на бжлгарите се простира на Балканския полуостров на север от Средиземно и на запад от Черно море. И то в ония граници, които с исторически документи се защитаваха от нашата делегация пред Парижкия ареопаг. Незнаем дали негде бжлгарските граници сж защищавани с бжлгарските народни песни. И дали некога сж потърсени от тях? Подобно дирене ний незнаем. За това го правим без помощта на какъв и да е писмен труд, освен сборниците за народни умотворения и № 36 от Войнишката библиотека.

Ето една песен, в която сж очертани трите бжлгарски граници:

Аз ще, мамо, да ида Па стана Стоян; отиде
 На чужди, мамо, мемлекет На чужда крайна далечна:
 На чужда крайна далечна. Зад тиха бела Дунава,
 Устата ще те заболят . . . Зад Бело море и Черно.¹⁾

Според тази песен бжлгарите знаят за своя родина земята между Бело море, Черно море и реката Дунав. И това е сжзнание на един народ, който не сдин път е прекрачвал Дунав и на север в славни битки попадал. Но на север той счита земята за „крайна далечна“ и за „чужди мемлекет.“

В друга песен се посочват пак с тежината на народно сжзнание като граница на бжлгарската родина реките Дунав и Морава:

Девойка ми зелен бор садила,
 бор садила, Богу се молила:
 — Дай ми, Боже, мой, бор, да порастне,
 Да порастне вишум у висине
 Да разпустне гранки до Морава
 да разпустне жили до Дунова.
 Да се кача горе на висина,
 да отбера лика според мене.¹⁾

Бжлгарската власт посрещна Методиевите ученици не на бреговете на „Бугар Морава“, а далеч на запад — при Белград. Обаче в бжлгарското сжзнание не е родна земята оттатък Морава, защото там нема бжлгарину „лика според него“ Че на запад от Морава хората не сж бжлгари, а сжрби.

Ако некому се поиска да ни докаже, че тази песен еднакво приляга и за устата на една Сржбкиня, чиято лика и прилика е сжщо между Морава и Дунав, той ще трябва да ни увери в две неща. Едно, че на запад от река Морава нема никакви Сжрби, та „лепата сжрбиянка“ от Бжлгарско—Моравско дири лика и прилика до десния брег на сжщата река. Не би посмел никой да ни занимава с додобно доказателст-

¹⁾ Меб. кн. XVII стр. 71.